

Kartläggning: Medborgarkontor och medborgarkontor/bibliotek i Stockholms stad

Stockholms stad består av fjorton stadsdelsförvaltningar indelade efter geografiskt område. I varje stadsdelsförvaltning ingår flera stadsdelar. Det finns nio medborgarkontor i Stockholms stad som hör till olika stadsdelsområden. Några stadsdelsområden har två medborgarkontor och flera stadsdelsområden har inte medborgarkontor. I fyra stadsdelar finns medborgarkontor och bibliotek i samma lokaler.

Jag har försökt ta reda på varför det ser olika ut, hur det beslutas i vilka stadsdelar stadens medborgarkontor ska placeras, och varför inte varje stadsdelsområde har medborgarkontor. Jag har även försökt ta reda på hur det kommer sig att bibliotek och medborgarkontor delar lokaler i vissa stadsdelar och varför det inte ser ut så på fler håll.

Det finns inte någon samordnande funktion eller avdelning för alla medborgarkontor i Stockholms stad. Varje medborgarkontor hör administrativt till sin stadsdelsförvaltning. Stadsdelsförvaltningen ansvarar för delar av den kommunala servicen till dem som bor i stadsdelen. I varje stadsdelsförvaltning finns en politisk nämnd, stadsdelsnämnden, som beslutar vilken service som ska finnas i stadsdelsområdet, samt var och hur denna service ska vara placerad. Stadsdelsförvaltningen verkställer nämndens beslut, men kan överlämna förslag till nämnden via tjänsteutlåtanden.

Att placera medborgarkontoret tillsammans med biblioteket kan vara en politisk prioritering, beroende på stadsdelens behov och invånare. Ibland kanske det även kan bero på andra lokala förutsättningar, som lämpligt utrymme i den byggnad där biblioteket finns, att biblioteket är centrat placerat i stadsdelen, närhet till kommunikation och övrig service och så vidare. Kanske finns det även en uttalad önskan om att ett samarbete mellan bibliotek och medborgarkontor ska leda till ökad social hållbarhet och trygghet för stadsdelsområdet på lång sikt.

Medborgarkontor i Stockholms stad kan vara placerade på tre olika sätt:

I stadsdelskontoret – exempelvis medborgarkontoret i Skärholmen.

Ett fristående medborgarkontor – exempelvis Rinkeby-Kistas medborgarkontor i Rinkeby.

I samma lokal som biblioteket – exempelvis Bromma medborgarkontor i biblioteket i Blackeberg.

I Stockholms stad heter alla ställen medborgarkontor, men på Stockholm stads webbplats används både benämningen medborgarkontor och medborgarservice. Jag lyckas inte hitta någon förklaring till varför båda namnen används eller om staden gör någon skillnad på begreppen. Personalen som arbetar på medborgarkontoren kallas för samhällsvägledare.

Medborgarkontoren i Stockholms stad finns i följande stadsdelar/stadsdelsområden:

Medborgarkontor i samma lokal som bibliotek

Bromma medborgarkontor – Blackebergs bibliotek

Medborgarkontoret på Bibblerian - Hässelby gårds bibliotek

Älvsjö medborgarkontor – Älvsjö bibliotek (samma byggnad)

Medborgarkontoret i Åkermyntan - Hässelby villastads bibliotek

Övriga:

Rinkeby-Kista medborgarkontor/Medborgarkontoret i Rinkeby

Spånga-Tensta medborgarkontor/Medborgarkontoret Tensta

Medborgarkontoret i Husby

Skärholmens medborgarkontor

Medborgarkontoret i Rågsved

Utöver dessa finns Medborgarkontor för hemlösa som ligger på Östgötagatan 10 på Södermalm men som inte hör till ett särskilt stadsdelsområde.

Samarbeten mellan biblioteket och medborgarkontoret – där dessa ligger i samma lokal

Jag har haft kontakt med några av de bibliotek som delar lokaler med ett medborgarkontor.

Hur mycket samarbete som finns mellan biblioteket och medborgarkontoret ser olika ut.

Biblioteksmedarbetarna på Hässelby gårds bibliotek har ett ganska nära samarbete med

samhällsvägledarna på medborgarkontoret på Bibblerian, med gemensamma möten och

planering. Nya besökare som söker stöd på medborgarkontoret kan få hänvisning till

bibliotekets utbud och verksamhet, och tvärt om. Även på Blackebergs bibliotek finns

samarbete med medborgarkontoret genom vissa gemensamma aktiviteter och

månadsprogram. I Älvsjö finns biblioteket och stadsdelens medborgarkontor i samma

byggnad men i olika rum, och inget större samarbete finns mellan verksamheterna.

Medborgarkontoret i Åkermyntan, som delar lokal med Hässelby villastads bibliotek, har bara öppet två dagar i veckan.

De biblioteksmedarbetare jag har pratat med på biblioteken i Hässelby gård, Blackeberg och Älvsjö är samtliga positiva till att dela lokal med medborgarkontoret. En fördel som lyfts fram är att medborgarkontoret hjälper till med samhällsvägledning och frågor som hör ihop med samhällsservice, och de flesta besökare vet vilken disk de ska gå till för att få hjälp.

Biblioteksmedarbetarna kan hänvisa frågor vidare direkt till medborgarkontoret och får avlastning med många frågor som de kanske hade fått ta hand om annars.

Hanna Johansson, Regionbibliotek Stockholm, februari 2018